

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. III. Quomodo significet Pronomen Hoc, & Hic, in verbis
Consecrationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

recedenter ad formam. *re. ergo 2.* Distinguen-
do antecedens. locutio merè speculativa præsup-
ponit tale iudicium, concedo: locutio practica seu
causalitativa sui objecti, nego. Discrimen est, quod
prior cum non possit ponere conformitatem obje-
cti secum, debet scire jam aliunde positum esse,
aut poni pro ultimo instanti: at verò locutio pra-
ctica, cum possit hanc conformitatem ponere fa-
ciendo ipsum objectum, & sic verificare seipsam,
non præsupponit cognitionem de objecto aliunde
posito, sed satis est ad cavendum mendacium, quod
præcedat cognitio de objecto per ipsam locutio-
nem ponendo: ut si dicam: *Ego tibi centum, quos
debes, remitto.* Aliud exemplum appositum affert
Dicasillo n. 226. [Si, inquit, tu à me queras
vnum cermen factum ex tempore, & ego inconti-
nenti dicam: *Ecce! ego jam subito, quod quæris,
profero cermen:* quando incepi, nondum erat cer-
men, certus tamen quod quando absolvam, erit
cermen, possum salvâ veritate incipere affirmare.]

Objicies. Concilium Trid. colligit præsen-
tiam Christi ex veritate verborum: ergo debent
antecedenter esse vera. Nego Conseq. Nam vt
Concilium legitime inferat præsentiam Corporis
Christi, abunde satis est, verba esse vera, sive de-
inde verificent seipsa, sive aliunde habeant veri-
tatem.

865. DICO 2. Pro priori natura verba
sunt vera veritate radicali & existentiali. Proba-
tur Conclusio. Verba consecrationis pro priori
natura sunt verba prolata in persona Christi, qui
mentiri non potest: ergo quæ talia habent infalli-
bilem connexionem cum objecti conformitate,
non minus quam actus supernaturales: sed hæc
est veritas radicalis: ergo. &c.

CONTROVERSIA III.

Quomodo significet pronomen Hoc & Hic in Verbis Consecrationis.

866. Prima sententia est Alexandri, docentis,
pronomen *Hoc*, supponere quidem pro
substantia panis determinatè, & pronomen *Hic*,
pro substantia vini, sed tanquam pro signis Cor-
poris Christi exstituri sub illis accidentibus, vt
proinde hæc propositio: *Hoc est Corpus meum*, ha-
beat hunc sensum: *significatum per hunc panem est
corpus meum.* Ab Alexandro non multum differt D.
Bonaventura, qui vulgè pronomen *Hoc* supponere
pro pane, sed copulam *est* non significare identi-
tatem, sed transitum, vt sensus sit: *Hoc transit in
corpus meum.* Rejicitur vterque; quia copula *est*
debet sumi in sensu proprio, vt monet Tridenti-
num dum ait: Christum dixisse verè corpus suum
esse id quod sub specie panis offerebat.

Secunda Sententia est, pronomen *Hoc* sup-
ponere pro Corpore Christi. Huic sententiæ, vt
observavit S. Thomas, objicitur, quod ex ea se-
qui videatur, propositionem fore identicam & ne-
gatoriam, dum faceret hunc sensum: *Corpus meum*

est corpus meum. Omnis varijs solutionibus in-
ficientibus, quæ apud Vasquez videntur posui.

Dicendum est, pronomen *Hoc* determinatè
idem in solo Corpore Christi verificari, non to-
men illud significare explicite & determinatè
conceptu Corporis Christi, sed sub conceptu
muni ad quamcumque substantiam, quæ per acci-
dentia designari possit, vt sensus sit: *Substantia
quæ in fine propositionis subsistat istis accidentibus,
est corpus meum.* Vnde si non fieret consecratio, sed
diceretur: *Hoc est panis*, conceptus ex pane pro-
minis esset planè idem, hoc est, contentus.

867. Dubium est, an illa pronomen transi-
pianitur substantivè, an verò adjectivè, an
pronomen illa sint substantivum illius propositio-
nis, an verò prædicatum, vt sensus sit: *Corpus
meum est hoc*, seu: *est contentum sub his speciebus.*

Prima sent. docet, accipi adjectivè, de-
bere rationem prædicati. Ita Valo, Legas,
stillo, secuti Maldonatum & alios.

Secunda sent. communis, contrarium
tam probat, quam supponit.

Tertia est media, Card. Pallavicini, et
n. 244. fatetur pronomen illa poni adjectivè,
& quidem, si subtiliter inquit, consideretur,
semper debent, nec aliter possunt poni quam
adjectivè, sunt enim relativa, adeoque sunt
subintelligitur aliquod substantivum, cui re-
cet illud relativum. Deinde verò negat, pro-
mina illa esse in forma consecrationis prædi-
catum, & sic denique sentit cum secunda sen-
tentia.

Hæc expositio mihi etiam placet; & pro-
batur ab eodem auctore imprimis ex veritate con-
secrationis, prout referuntur à S. Paul. ad Cor.
11. *Hic calix novum testamentum est in meo sanguine.*
Probat 2. hoc discursu. Christus postquam
Jo. 6. dixerat, suam carnem fore manducandam,
& sanguinem bibendum, ad hoc jam facendum
non solum invitabat, sed etiam suo præcepto
compellebat dicens: *accipite & manducate et omnes:*
vt autem illos ad manducandum moveret,
rationem addidit: *quia est corpus meum.* Hæc
bis continetur syllogismus, quo Christus por-
tavit, id quod illis porrigebat, esse illis manduca-
dum. Cum enim quasi in genere dixerat: hoc
quod vobis porrigo, est vobis ex præcepto man-
ducandum, id probavit: quia est corpus meum:
vt autè hæc probatio sit in prima figura, hoc est
rectissime & naturalissime concludens, debet
solvi in hunc syllogismum: Corpus meum est
vobis manducandum: id quod vobis porrigo
sub istis accidentibus, est corpus meum: ergo
quod vobis porrigo, est vobis manducandum.
Ecce! medius terminus est, Corpus meum, qui
subiecto conclusionis: ergo in minore Corpore
prædicatum: atqui minor est forma consecra-
tionis, ergo in eadem forma Corpus est prædicatum,
& Hoc est subiectum.

868. Obijciunt. Illud est prædicatum propositionis, quod in eo genere ponitur, cuius generis est alter terminus propositionis: nimirum si sit generis masculini; ponitur & illud quod est capax omnium generum, in genere masculino: si enim poneretur substantivè, poneretur in genere neutro, juxta regulam Emanuelis: Atqui in forma consecrationis calicis pronomen ponitur in genere masculino, quia calix aut sanguis est generis masculini; ergo non est subiectum sed prædicatum. Nam si esset subiectum, deberet dici Hoc est calix.

Re. Imprimis græca vox ΠΟΤΥΡΙΟΝ, significans calicem, est generis neutri: unde ex græco textu non potest colligi, an articulus sit positus substantivè an adjectivè: & ideo Janfenius fateretur, æquè verti posse: *Hoc est calix*. sed quia vulgata editio legit: *Hic*. ideo aliter respondet Pallavicinus, etiam si pronomen se teneat ex parte subiecti, adhuc in communi locutione desumere genus à prædicato: ut si quærenti: qualis sit hæc gemma: dicam, *Hic est Adamas*. Rationem dat, quia defacto nomina substantiva sunt distributa in tres classes, in quarum vna ponuntur ea quæ sunt generis masculini, in altera, quæ feminini, in tertia quæ neutrius. Quando ergo dicimus: *Hic est Adamas*, *Hic est Sanguis*: pronomen *Hic* continet implicitam affirmationem, nempe, id quod tibi demonstro, est in ea classe rerum quæ ponuntur in masculino. Sed de hac lite plura grammatici.

CONTROVERSIA IV.

An plures Sacerdotes possint simul consecrare eandem materiam.

869. Errum est 1. id validè fieri posse, si forma à pluribus absolvetur in eodem instanti, secundum illum sonum ultimæ syllabæ, qui sufficienter compleat significationem sensibilem totius propositionis.

Certum est 2. aliquando id licitè fieri, ut colligitur ex novo Pontificali edito jussu Clementis VIII. ubi præcipitur, ut præbyteri ordinandi consecrent eandem materiam cum Episcopo ordinante. item quando consecratur aliquis Episcopus, debet simul cum suo ordinante consecrare, & uterque de utraque specie sumere, cum tamen Neomystra non nisi vna species derur. Denique mos Græcorum Romæ approbatus est, ut semper cum Episcopo consecret præbyter, licet neutram speciem sumat. Unde Durandus & quidam alij audiendi non sunt, dum talem Ecclesiæ consuetudinem audent improbare.

Certum est 3. Neomystras debere habere aliquo modo intentionem consecrandi, & non merè recitativè illa verba proferendi. Dicuntur enim in Pontificali celebrare seu concelebrare, & serió monentur, ut studeant verba absolvere cum Episcopo, quæ admonitio supervacanea es-

set, si verba tantum recitativè proferrent. Neque obstat, quòd in antiquissimo Pontificali dicitur: *sicut si celebrarent*. Sensus enim est: *sicut si seorsim celebrarent*.

870. Explicandum tamen est, quâ ratione evitari possint plura inconvenientia. Nam vel Neomystra absolvit verba simul cum Episcopo, vel prævenit, vel sequitur. Si absolvat simul cum Episcopo (quod moraliter quoad utramque speciem impossibile videtur) sequitur quòd Sacerdos consecret alteram speciem quam non sumit. Quod si in vna specie simul consecret cum Episcopo, non item in altera, sequitur Sacerdotem consecrare vnam speciem & non alteram, quod per se loquendo nunquam licet, & huic periculo semper se exponit. Si verò Neomystra præveniat Episcopum, sequitur 1. Episcopum non consecrare illam speciem, qui tamen est principalis consecrans. Sequitur 2. quòd, si fuit præventus in consecratione calicis, sumat calicem quem non consecravit. Sequitur 3. Quòd non solum Episcopus, sed etiam ceteri Neomystræ præventi proferant verba supra materiam jam consecratam, quod non licet. Si denique Episcopus omnes prævenit, sequitur, Neomystras omnes proferre verba supra materiam jam consecratam.

In hoc puncto ad facilitandam praxin, & scrupulos amolientos, Neomystræ debent attendere 1. ut quantum possunt, contentur simul cum Episcopo absolvere. 2. ut habeant intentionem primariam proferendi verba meliori modo quo possunt & debent proferri ex voluntate Dei & Ecclesiæ, esto illis non constet, quisnam sit ille modus. Et hac ratione satis evitentur inconvenientia.

871. Ceterum quaestio speculativa restat, qualis deberet esse intentio, si quis explicitam habere vellet. Communis est opinio, requiri in Neomystris intentionem conditionatam, consecrandi, si cum Episcopo absolvant. Unde solus Episcopus habet intentionem absolutam, & est certus de sua consecratione. Ita Suarez, Conink, Lugo.

Adhuc tamen urgeri potest vnum ex inconvenientibus. Nempe quia fieri potest, ut Neomystra in consecratione panis non absolvet cum Episcopo, adeoque non consecraverit: absolvat tamen cum Episcopo formam Calicis, & consequenter eum consecret: quod ceteroqui est illicitum: Non enim licet calicem consecrare sine panis consecratione, & præterea talis nihil sumeret ex eo quod consecravit.

Communi itaque sententiæ addendum putat Dicastillo (quem sequitur R. P. Antonius de Spiritu Sancto, in suo perdocto Directorio Confessionariorum, qui, dum hæc scribo ad manus venit, recentissime editus) aliam adhuc subesse conditionem in intentione Neomystræ, nempe quòd in consecratione calicis habeat intentionem consecrandi, si prius panem cum Episcopo consecravit.

Necdum